

MemoriiJurnale

CONSTANȚA BUZEA, socotită de istoricii literari unul dintre cei mai mari poeți români contemporani, s-a născut la București în 29 martie 1941. În 1961 s-a căsătorit cu poetul Adrian Păunescu. Soții Păunescu au avut doi copii, pe Ioana (n. 1967) și pe Andrei (n. 1969), iar în 1977 au divorțat. A urmat cursurile Facultății de Filologie, Universitatea din București, obținând licența în 1970. Între 1974 și 1989 a fost redactor la revista *Amfiteatru*. Din 1990 lucrează ca redactor la *România literară*, unde semnează rubrica de corespondență „Post-restant“.

Opera poetică a Constanței Buzea numără peste 20 de volume, la care se adaugă câteva antologii. Poetei i s-au decernat premii literare importante, cum ar fi Premiul Uniunii Scriitorilor și Premiul Academiei. Constanța Buzea este și autoare de cărți pentru copii, apreciate și răsplătite cu premii literare.

Volume de poezie: *De pe pământ* (EPL, 1963), *La ritmul naturii* (EPL, 1966), *Norii* (EPL, 1968), *Agonice* (EPL, 1970), *Coline* (Cartea Românească, 1970), *Sala nervilor* (Cartea Românească, 1971; sonete), *Leac pentru îngeri* (Albatros, 1972; antologie), *Răsad de spini* (Cartea Românească, 1973), *Pasteluri* (Albatros, 1974), *Ape cu plute* (Cartea Românească, 1975), *Limanul orei* (Eminescu, 1976), *Poeme* (Albatros, 1977; antologie), *Ploi de piatră* (Albatros, 1979), *Umbră pentru cer* (Albatros, 1981), *Cină bogată în viscol* (Cartea Românească, 1983), *Planta memoria* (Cartea Românească, 1985), *Cheia închisă* (Eminescu, 1987; antologie), *Pietre sălbatice* (Cartea Românească, 1988), *Ultima Thule* (Cartea Românească, 1990; sonete), *Pelerinaj* (Cartea Românească, 1997), *Foșnet fabulos* (Helicon, 1997; antologie), *Pastelul amoros* (Helicon, 1998; antologie), *Pretext de conversație* (Helicon, 1998; antologie), *Roua plural* (Vinea, 1999, ed. adăugită 2007; antologie), *Făcutul meu cuvântul / Mon sort le mot* (Grinta, 2006; antologie bilingvă în traducerea poetului Miron Kiropol), *Netrăitele* (Vinea, 2004), *Netrăitele II* (Vinea, 2008).

CONSTANȚA
BUZEA

CREȘTETUL
GHETARULUI

JURNAL
1969–1971

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Colecție coordonată de Oana Bârna

Redactor: Oana Bârna

Coperta: Angela Rotaru

Tehnoredactor: Manuela Măxineanu

Corector: Iuliana Pop

DTP: Corina Roncea, Carmen Petrescu

Tipărit la C.N.I. „Coresi“ S.A.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BUZEA, CONSTANȚA

Creștetul ghețarului: jurnal 1969–1971 / Constanța Buzea; 2009. –
București: Humanitas, 2009

ISBN 978-973-50-2550-2

821.135.1-94

© HUMANITAS, 2009

Ilustrațiile de la pp. 7, 91, 139: Ioana Păunescu

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi Carte prin poștă: tel. /fax 021/311 23 30

C. P. C. E. – CP 14, București

e-mail: cpp@humanitas.ro

www.libhumanitas.ro

trecând de miezul nopții parcă scăpăm în iad
mi-e frică de fereastră de ea nu mă apropii
tablourile mișcă și din piroane cad
o ploaie care nu e aplaudă cu stropii
îmi vin în minte scene cu cruzimi
pupila mi se umple de-un cristalîn de pește
ne îngrozim în vise când nu ne regăsim
umblând închiși în sfere de glasuri nebunește
ce umilintă ducem parcă-alergând pe prund
noi dăm prin întuneric de fețe înghețate
apar ca flăcări negre din iadul lor fecund
niște făpturi cu ochii ca florile mușcatei
nervii se rup și nu știu în zbuciumatul pat
ai mei sunt sau sunt spirite uitate
vin câteodată noaptea și visele străbat
încremenind golite-ntre tâmplele pătate
nu adormi nu-nchide ochii stai
și uită-te la mine cum adorm
așa mă aperi de-acel stol enorm
de monștri despre care povesteai
nu stinge lampa de la capul tău
mai bine ia-mă-n brațe sufocă-mă cu tine
și leagă-nă-mă crâncen când de atâta rău
mai bine să-ți simt gheara ca unei mari feline
și nu vorbi coșmarul parcă din gura ta
s-ar revărsa ca moartea din care mă ridic
călăul meu de taină și ispășirea mea
ia-mi sufletul dar fără să spui nimic nimic

Coșmarul, 1969

1969

Cumpătu, Sinaia, Ajun de An Nou 1969

Impresie de intimitate, de spațiu apărat. Lemne pentru foc în firida teracotei, perne pe lavițe, un fotoliu încăpător. În mijloc, masivă, o masă. Între ferestre bradul împodobit, care se va arunca. Miroase a rășină, soba e fierbinte. Ar trebui aerisit. Mi-ar putea fi bine aici și după sărbători. Singură în spatele ușilor grele, sub tavanul de bârne. Afară zăpadă pură, necălcată, pădure ninsă. Latră niște câini, trec niște cai, o sanie. Oameni puțini. De trăit ca într-un peisaj de ilustrată alb-negru. Aș putea fi de acord cu orice, așteptând împăcată orice...

În odăițele cu sobă comună de la ultimul cat, el mă inițiază: cum să surâd când dau mâna cu femeile și cum – cu însoțitorii lor. Se străduiește să mă dreseze ca pentru un număr de circ. Îl urmăresc cu interes. Înțeleg că are nevoie să facă prin mine o impresie bună. Vrând să-mi îmblânzească timiditatea, mi-o accentuează. Instinctul mă avertizează că nu voi purta fără suferință măștile ce mi le propune ca în joacă. Încerc să ignor acest chin. Rămân străină de idealul lui. Îi surâd ca de departe și, împăcată, rezum: „Eu sunt o sălbatică blândă / O fiară pe care nici îngerii n-o înțeleg“...

Dor de Ioana mică, rămasă cu bunicii în București. Pentru acum și aici, voi pune la masă un tacâm minuscul, prefigurând prezența copilului ce se va naște curând. Mă înduioșez

și mă înfior gândindu-mă la mâinile în mănuși chirurgicale ale Ancăi Cioltei, la bisturiul fin și la privirile ei albastre. E o făptură providențială, liniștitoare pe termen lung...

1 și 2 ianuarie

N-am rezistat mai mult de trei ceasuri, după care m-am retras fără regrete. Întinsă pe pat, miroseam a portocală. Cu lumina stinsă, am plutit în irealitatea ningerii. Moina făcea să se audă streșinile. Răzbătea până la mine veselia celorlalți. Sorești, Dimisieni, Cociași, Fănușnegi și niște necunoscuți cu o fetiță dansând aritmic pe piciorușele ei diafane, în ciorapi de mătase.

Am dormit mult, un somn toxic. Pentru mine, viața va fi un timp monotonă. Fătul se mișcă, se rostogolește dându-mi o dulce groază. Stau înzăpezită în mine, cu gleznelor închegate, cu inima înfrigurându-mi-se de izbucnirile temperamentale ale bărbatului și de măștile carnavalești ale celorlalți. Lumea se agită peste puterile mele de a suporta, și se agită altfel decât mi-aș dori. Se distrează fiecare, poate mai mult decât ar avea omeneste nevoie, vrând să demonstreze ceva. Iar el este inepuizabil epuizant. Am semne că va obosi repede între mine și lumea care-l interesează și, când va fi să aleagă, va prefera agitația lumii. Perechea noastră are un destin bizar...

De revenit cu Ioana aici, la zăpadă și la liniște. Dar când? Am de pregătit lucrarea de diplomă și am de dus până la capăt o sarcină. Ieri m-am simțit chiar rău. Cel mult o fugă până la Mogoșoaia. Mi-am ales o temă ușoară, cu bibliografie puțină, dată fiind starea în care sunt...

3 și 4 ianuarie

Ieșire în Sinaia, o cafea la Palace, discuție în jurul antologiei lui Manolescu, retrasă de pe piață. Bănuță destituit, Raicu face o cronică elogioasă la *Fântâna somnambulă*. Poetul jubilează cu *România literară* în brațe. Până spre dimineață, planuri de viitor. Trece de la duioșie la o nefericire de sine afișată agresiv, trist și dur. Aș scrie o carte despre mizeriile purității. Amân acest plan pentru vremuri mai blânde. Deocamdată, o cărticică pentru Ioana mică și o antologie pentru Albatros. Și *Jurnalul*, care se scrie singur. Eu despre noi și el despre noi. În ce păreri am coincide, în ce ne-am despărți. Să facem plasa în care să rămână, oricât de stângaci, de convenabil, momentele cu adevărat importante. Prezentul merită întotdeauna atenție, măcar fugar. Un comentariu, mintea exaltată, obsesiile lui, dezechilibrul nervos, sedimentele de iritare. Neputința de a-l ajuta. Mâhnirea mea în contextul instabil, când duios, când feroce. Extenuant, astenic, meschin de-atâtea ori. Și obosit, adormind instantaneu, ca scufundându-se la mare adâncime, de unde revine, printre coșmaruri, vorbind în somn, cu claritate, trezindu-se asudat și nerecunoscând imediat locul unde se află.

N-aș spune că nu mă regăsesc (re-găsesc!) în context, pentru că pur și simplu nu m-am găsit în context, nu m-am lămurit cum e cu mine. Nu am capacitatea, așadar nici dreptul, să cred că aș putea interveni eficient în destinul acestui om. Degeaba mă frământ. Ar fi ceva de înțeles, de presimțit? Am senzația că pentru darurile sale va plăti mai cumplit decât pentru defectele sale, greșeli trecute și viitoare. Nu am rezistență, nici abilitate, nici tact, nici plăcerea să-l însoțesc în discuții mai lungi decât nopțile. Am în schimb naivitatea, pe care nu mi-o iartă, să cred că pentru poezia lui decisiv

ar fi să-și acorde un timp separat de rest, un răstimp de austeritate, de studiu în bibliotecă, de regim alimentar, de viață ordonată. Măcar de probă. Multe dintre cele bune ale vieții l-ar face să vibreze dacă ar ajunge la ele, dacă le-ar prefera. Orice ar întreprinde i-ar reuși. Mă reține lângă el dorința de a-l ști un poet mare. Un om drag și religios, care și-a făcut din el o credință, spunea (și mie îmi venea să înnebunesc, ascultându-l cum mă sacrifică pe altarul adoratului său) că i-aș purta noroc. Dacă ar fi să fie așa cum se vede dinspre el, sunt pierdută pentru orice altă cauză. Și nu mă împac deloc cu gândul. Îmi înțelege bine starea, oscilând însă, neglijent, între omagiu și dispreț. Am un copil de la el și în curând vom fi patru. Nu trebuie să mă îndoiesc că voi supraviețui, dar cu ce preț!

Visez să am o casă cu interior auster, agreabil. Cântăresc și binele, și răul pe care i le fac și le compar cu binele și cu răul pe care mi le face. Nu poate fi vorba despre echilibru, despre egalitate, despre echivalențe. El nu visează, ci acționează febril, pătimaș, nesățios, irascibil, nerăbdător, fascinant. Suntem atât de diferiți, încât tocmai acest lucru mă face să sper într-o rezolvare (echilibrare) misterioasă/miraculoasă ori într-un final catastrofal...

5 spre 6 ianuarie

Din Sinaia n-am mai plecat cu trenul, ci cu un microbuz de ocazie. De la Câmpina, șoseaua ca oglinda. Am ajuns cu peripeții, în trei ore, într-un București impracticabil. La revedere, Ioana mică a fost strălucitoare. Mama se plânge de dureri de șale. Șovăie în a renunța la slujbă. S-ar pensiona, dar nu are vechime. Se teme să se lase în voia sortii...

Cuprins

1969	7
1970	91
1971	139